

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/19/2009

CO ZMIENIŁO SIĘ W STYLU ŻYCIA POLAKÓW W OSTATNIM DWUDZIESTOLECIU?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

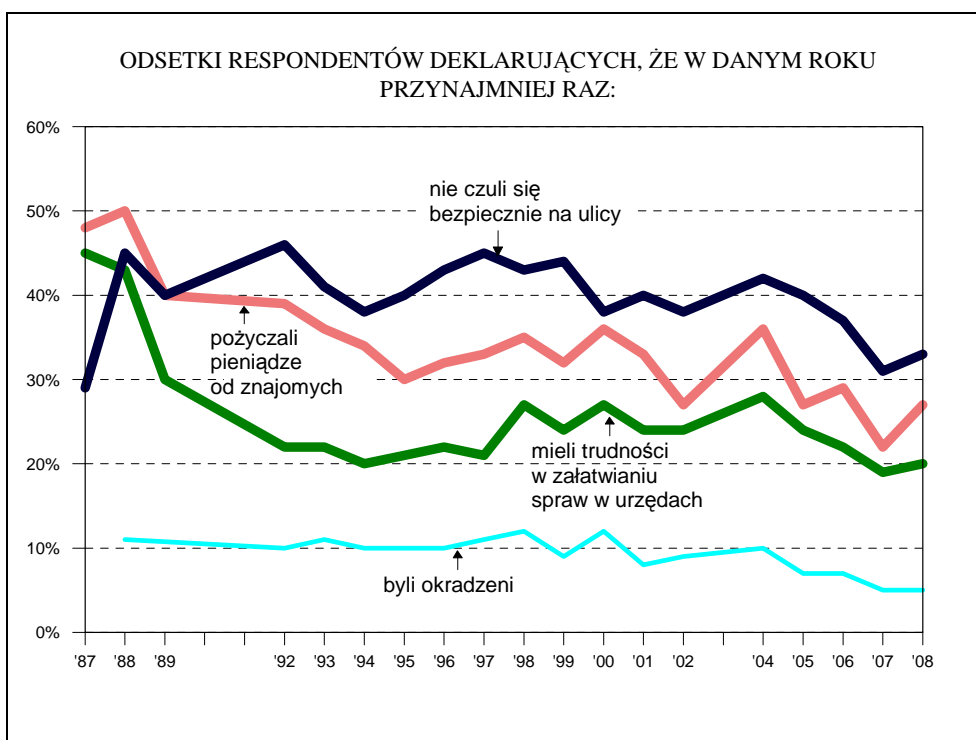
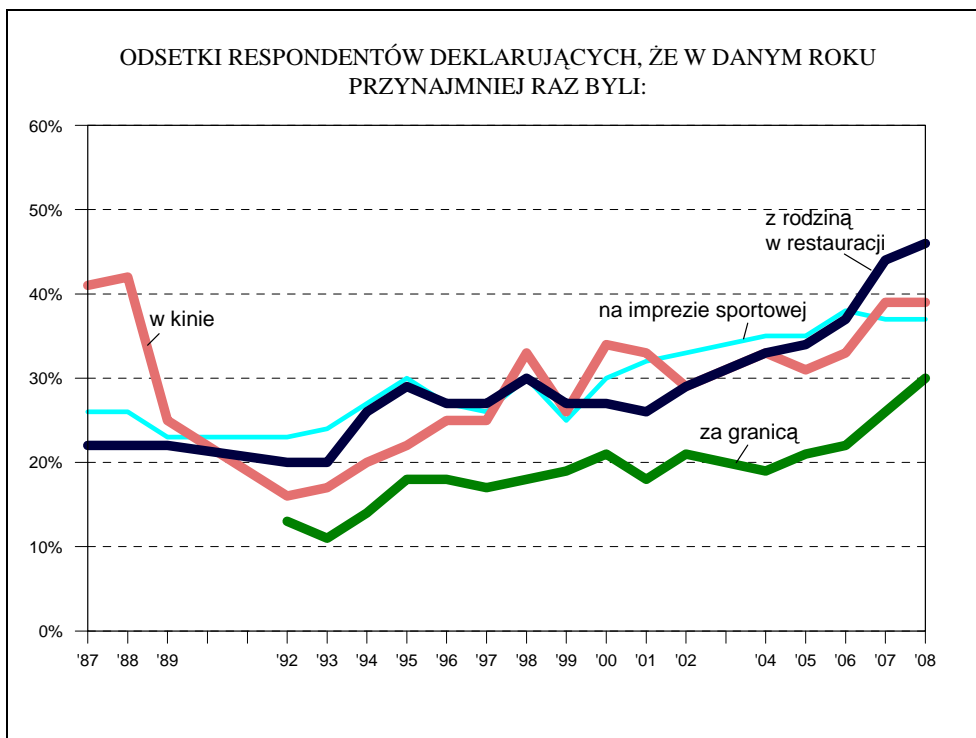
WARSZAWA, LUTY 2009

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

CO ZMIENIŁO SIĘ W STYLU ŻYCIA POLAKÓW W OSTATNIM DWUDZIESTOLECIU?

Przełom starego i nowego roku skłania do refleksji nad upływem czasu, sprzyja sporządzaniu bilansów, a więc i wspomnianiu tego, co się wydarzyło w minionych miesiącach. Badania na ten temat, po raz pierwszy przeprowadzone u schyłku PRL i potem systematycznie kontynuowane oraz uzupełniane o nowe pytania, ukazują jedynie niektóre aspekty życia codziennego, pozwalają jednak dostrzec pewne zmiany stylu życia Polaków w ciągu ostatnich dwudziestu lat.

DOŚWIADCZENIA ROKU 2008 – BILANS SZCZĘŚCIA I NIESZCZĘŚCIA

Ankietowanym zadano pytanie¹, w którym wymieniono dwadzieścia pięć sytuacji i wydarzeń z życia codziennego (przyjemnych i przykrych), oraz poproszono, by określili, jak często doświadczali ich w minionym roku. Z uzyskanych odpowiedzi wyłania się wprawdzie fragmentaryczny, ale wart odnotowania, obraz stylu życia Polaków, w którym na pierwszy plan (od 66% do 46% wskazań) wysuwa się siedem rodzajów doświadczeń i – co warto podkreślić – wszystkie z nich są pozytywne.

Z deklaracji ankietowanych wynika, że w minionym roku większość z nich przynajmniej raz zadbała o więzi towarzyskie i urządziła przyjęcie dla grona przyjaciół lub znajomych, więcej niż co drugi respondent przeczytał co najmniej jedną książkę, ponadto przynajmniej raz przekazał pieniądze na cele dobroczynne i korzystał z internetu w celach pozazawodowych, grał w totolotka, zrobił też okazyjne zakupy, a prawie połowa co najmniej raz była z rodziną w restauracji. Pozostałe uwzględnione w badaniu sytuacje, w tym te trudne, stresujące, rzadziej miały miejsce w życiu ankietowanych.

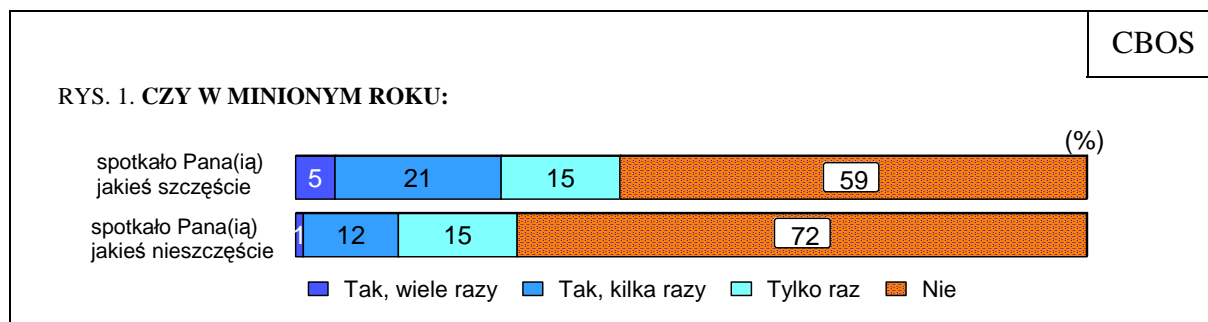
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (224) zrealizowano w dniach 9–15 stycznia 2009 roku na liczącej 1089 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

Tabela 1

Czy w minionym roku:	Tak				Nie
	Ogółem	wiele razy	kilka razy	tylko raz	
	w procentach				
– urządził(a) Pan(i) przyjęcie dla grona przyjaciół, znajomych	66	12	45	9	34
– przeczytał(a) Pan(i) książkę dla przyjemności	55	20	26	9	45
– przekazał(a) Pan(i) pieniądze na cele dobroczynne	54	5	31	18	46
– korzystał(a) Pan(i) z internetu z celach pozazawodowych	52	46	5	1	48
– grał(a) Pan(i) w totolotka	52	20	27	5	48
– kupił(a) Pan(i) coś atrakcyjnego, nieplanowanego	52	8	26	18	48
– był(a) Pan(i) z rodziną w restauracji	46	7	31	8	54
– spotkało Pana(ią) jakieś szczęście	41	5	21	15	59
– przekazała Pan(i) rzeczy, np. ubrania, książki na cele dobroczynne	40	5	26	9	60
– był(a) Pan(i) w kinie	39	8	22	9	61
– wyjeżdżał(a) Pan(i) z rodziną na wypoczynek	38	2	14	22	62
– był(a) Pan(i) na imprezie sportowej	37	9	19	9	63
– nie czuł(a) się Pan(i) bezpiecznie na ulicy	33	10	18	5	67
– był(a) Pan(i) za granicą	30	3	12	15	70
– spotkało Pana(ią) jakieś nieszczęście	28	1	12	15	72
– zaciągnął(ęła) Pan(i) kredyt lub pożyczkę w banku lub innej instytucji finansowej	28	1	7	20	72
– pożyczył(a) Pan(i) pieniądze od znajomych	27	4	16	7	73
– miał(a) Pan(i) trudności z załatwieniem spraw w urzędach	20	3	12	5	80
– przebywał(a) Pan(i) przynajmniej jeden dzień jako pacjent w szpitalu	20	1	6	13	80
– był(a) Pan(i) w teatrze	18	2	8	8	82
– przeznaczył(a) Pan(i) własną pracę, usługi na cele dobroczynne	15	2	9	4	85
– pracował(a) Pan(i) za granicą	8	2	2	4	92
– został(a) Pan(i) okradzioną	5	0	1	4	95
– pracował(a) Pan(i) jako wolontariusz(ka)	5	1	2	2	95
– uczestniczył(a) Pan(i) w strajku lub demonstracji	3	0	1	2	97

Na podstawie odpowiedzi na pytania o szczęśliwe i nieszczęśliwe wydarzenia, jakie miały miejsce w ubiegłym roku, można uznać, że bilans 2008 roku był dla Polaków pozytywny². Dwie piąte badanych (41%) spotkało jakieś szczęście, w tym ponad jedna siódma (15%) zaznała go wprawdzie tylko raz, lecz co czwarty czuł się szczęśliwy co najmniej kilkakrotnie. Natomiast nieszczęście dotknęło znacznie mniej osób, tzn. ponad jedną czwartą badanych (28%), w tym ponad jedna siódma przeżyła je raz, a ponad jedna ósma co najmniej kilka razy.

² Zob. komunikaty CBOS: „Samopoczucie Polaków w latach 1988–2008”, grudzień 2008; „Polacy o swoim zadowoleniu z życia, opinie z lat 1994–2008”, styczeń 2009; CBOSNews „Szczęśliwi czy pechowcy?” (oprac. B. Wciórka).

W 2008 roku znacznie więcej Polaków doznało więc szczęścia niż nieszczęścia (przewaga wskazań o 13 punktów). W 2007 roku bilans ten był jeszcze korzystniejszy (przewaga 18 punktów), natomiast wcześniej sytuacja kształtowała się gorzej. Wynika to z faktu, że latach 2004–2008 stopniowo rosła grupa badanych doznających szczęścia z różną częstością, natomiast prawie nie zmieniał się odsetek dotkniętych nieszczęściem (jedynie w 2007 roku było ich mniej niż zazwyczaj).

Tabela 2

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku				
	2004	2005	2006	2007	2008
Spotkało ich jakieś szczęście	32	33	36	40	41
Spotkało ich jakieś nieszczęście	27	27	25	22	28

Analiza społeczno-demograficznych uwarunkowań pokazuje, że szczęście jest silnie związane z obiektywną sytuacją życiową ludzi – doświadczają go tym częściej, im są młodszy, lepiej wykształceni, im wyższą mają pozycję zawodową i lepsze warunki materialne, a także im większą miejscowość zamieszkują. Natomiast nieszczęście rozkłada się w społeczeństwie znacznie bardziej równomiernie (zob. tabele aneksowe 1 i 2). Generalnie, w większości grup społeczno-demograficznych odnotowujemy liczebną przewagę osób, które doznały w 2008 roku szczęścia, nad dotkniętymi nieszczęściem. Widoczna jest ona przede wszystkim w grupach znajdujących się w najlepszym położeniu społeczno-ekonomicznym. Natomiast wśród będących w trudnej sytuacji życiowej – najstarszych, bezrobotnych, rencistów, żyjących w złych warunkach materialnych – odsetek osób mających za sobą nieszczęśliwe wydarzenia jest większy niż tych, których spotkało szczęście. Ponadto zwraca uwagę fakt, że ludzie młodzi, w wieku od 18 do 24 lat (również studenci), oraz respondenci najbardziej zaangażowani w praktyki religijne (do których zaliczają się głównie ludzie starsi) znacznie częściej niż inni doświadczali w minionym roku zarówno szczęścia, jak i nieszczęścia.

KONTAKTY TOWARZYSKIE I RODZINNE

Wyniki naszych badań ukazują, że Polacy przywiązują dużą wagę do więzi towarzyskich – większość ankietowanych (66%) urządziła w minionym roku przyjęcie dla grona przyjaciół, znajomych, w tym ponad połowa zaprosiła gości co najmniej kilka razy. Tylko co trzeci respondent nie zdecydował się na zorganizowanie spotkania towarzyskiego. Pod tym względem zwyczaje Polaków w ostatnich dwudziestu latach niemal się nie zmieniły.

Zmienia się natomiast model spędzania czasu z rodziną. Przede wszystkim coraz więcej badanych bywa z rodziną w restauracji. W 2008 roku prawie połowa respondentów (46%) spędziła w ten sposób czas w rodzinnym gronie, w tym większość z nich co najmniej kilka razy była w restauracji. Stopniowo przybywa też w ostatnich latach osób wyjeżdżających z rodziną na wypoczynek³. W minionym roku niemal dwie piąte badanych (38%) odpoczywało poza domem wraz z rodziną, w tym dla ponad jednej piątej był to wyjazd jednorazowy; zaledwie jedna szóstą wyjeżdżała co najmniej kilkakrotnie.

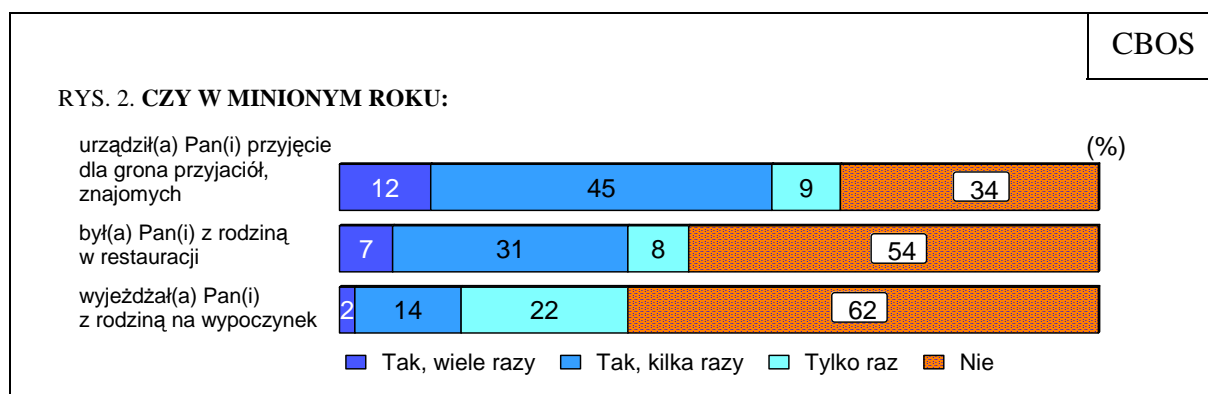

Tabela 3

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku																		
	'87	'88	'89	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08
Urządzenie przyjęcia dla grona przyjaciół, znajomych	65	65	66	55	55	66	67	62	62	66	64	62	58	61	61	60	66	69	66
Pójście z rodziną do restauracji	22	22	22	20	20	26	29	27	27	30	27	27	26	29	33	34	37	44	46
Wyjazd z rodziną na wypoczynek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	33	38

³ Zob. komunikat CBOS „Wypoczynek poza miejscem zamieszkania”, listopad 2008 (oprac. B. Wciórka).

Urządzanie przyjęć dla przyjaciół i znajomych jest niemal powszechnym zwyczajem w środowisku osób o wysokiej pozycji społeczno-ekonomicznej oraz wśród ludzi młodych, głównie w wieku od 25 do 44 lat. Im gorsze natomiast położenie społeczne i materialne badanych oraz starszy wiek, tym na ogół rzadsze przypadki organizowania spotkań towarzyskich. Ograniczeń takich doświadczają przede wszystkim ludzie w starszym wieku, żyjący w złych warunkach materialnych, mający podstawowe wykształcenie, renciści i bezrobotni.

Silnie zróżnicowane społecznie są także sposoby spędzania wolnego czasu z rodziną (zob. tabele aneksowe). Rodzinne wypadki do restauracji oraz wspólne wyjazdy na wypoczynek wpisują się w styl życia przede wszystkim osób znajdujących się w dobrym położeniu społeczno-ekonomicznym, mieszkających w wielkich miastach, ludzi młodych. Natomiast im niższe wykształcenie i pozycja zawodowa oraz dochód na osobę w rodzinie, gorsze warunki materialne oraz starszy wiek, tym mniej badanych spędza tak atrakcyjnie czas w gronie rodzinnym. Szczególnie upośledzeni są pod tym względem rolnicy i robotnicy niewykwalifikowani, renciści, emeryci, badani najstarsi, najgorzej wykształceni i sytuowani, żyjący w złych warunkach materialnych, bezrobotni oraz mieszkańcy wsi.

UCZESTNICTWO W ŻYCIU KULTURALNYM

Według naszych badań, do stylu życia wielu Polaków należy także czytanie książek⁴. W minionym roku ponad połowa badanych (55%) przeczytała dla własnej przyjemności jakąś książkę, w tym co piąty utrzymuje, że przeczytał ich wiele, a co czwarty – kilka. Jednak prawie co drugi respondent ani razu w ciągu roku nie sięgnął dobrowolnie po lekturę. Poziom czytelnictwa (tak definiowanego) nie zmieniał się znacząco w ciągu ostatnich dwudziestu lat, jednak warto zauważyć, że w minionym roku był niższy niż w roku 1988.

Mniej popularne są formy partycypacji w życiu kulturalnym wymagające „wyjścia z domu”. Zaledwie dwie piąte badanych (39%) wybrało się w minionym roku do kina (z czego większość – co najmniej kilka razy). Jeszcze mniej osób (18%) było w teatrze. Większość ankietowanych przyznaje, że w ciągu całego roku ani razu nie byli w kinie, a tym bardziej w teatrze. Pod tym względem niemal nic się nie zmieniło w ostatnim dwudziestoleciu, choć widać, że po dobrych dla kina latach 1987/88 zmalało zainteresowanie

---

⁴ Z powodu powszechności zjawiska nie pytaliśmy o oglądanie telewizji.

tą dziedziną rozrywki, jednak po 2000 roku zaczęło się ono odradzać i w ostatnich dwóch latach niemal dorównuje sytuacji sprzed dwudziestu lat. W ubiegłym roku też nieco więcej osób niż dotychczas (lecz tyle samo, co w roku 1988) było w teatrze.

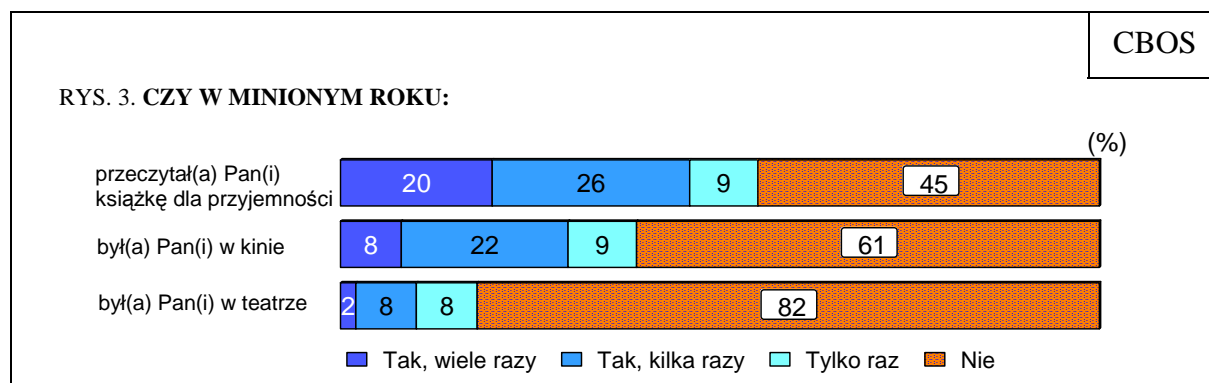

Tabela 4

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku																		
	'87	'88	'89	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08
Przeczytanie książki dla przyjemności	-	64	60	57	58	54	63	59	59	59	54	57	54	57	57	56	58	58	55
Pójście do kina	41	42	25	16	17	20	22	25	25	33	26	34	33	29	33	31	33	39	39
Pójście do teatru	13	18	13	8	10	11	13	14	11	12	12	11	10	12	13	15	13	15	18

Czytelnictwo książek jest wyraźnie zróżnicowane społecznie (zob. tabela aneksowa). Prym wiodą w nim przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracownicy administracyjno-biurowi, ludzie najlepiej wykształceni. Do miłośników książek częściej od innych zaliczają się także uczniowie i studenci, najmłodszy badani, kobiety oraz mieszkańcy wielkich i dużych miast. Czytelnictwu sprzyjają też wysokie dochody i dobre warunki materialne. Natomiast im niższa pozycja społeczno-ekonomiczna badanych i mniejsze miejsce zamieszkania, tym mniej osób sięga po lekturę. Najrzadziej robią to robotnicy niewykwalifikowani i rolnicy, badani mający wykształcenie co najwyżej zasadnicze zawodowe, żyjący w złych warunkach materialnych i źle sytuowani, bezrobotni, renciści, emeryci.

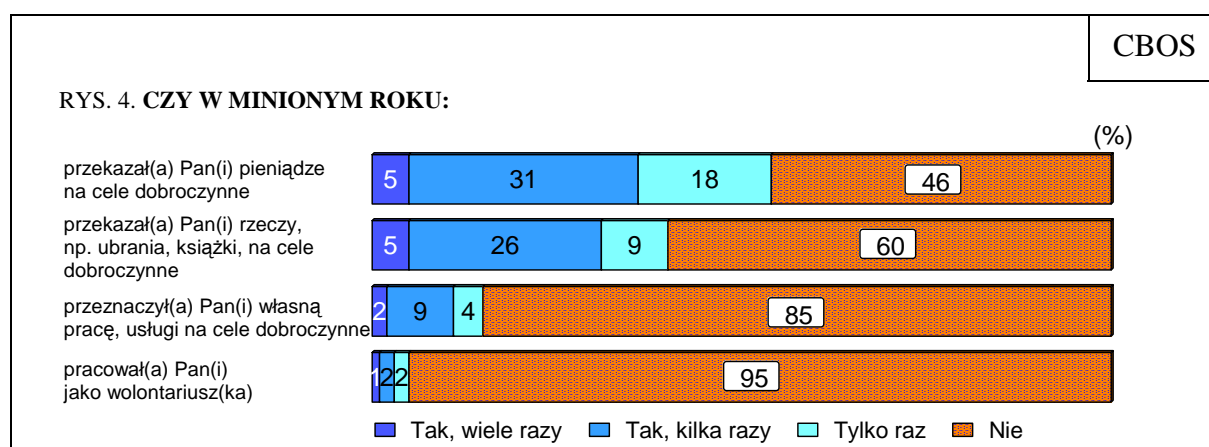
Również pozostałe przejawy uczestnictwa w życiu kulturalnym są silnie zróżnicowane społecznie (zob. tabele aneksowe). Wypady do kina należą do stylu życia głównie ludzi młodszych, przede wszystkim uczniów i studentów, oraz kadry kierowniczej i inteligencji, badanych mających wyższe lub średnie wykształcenie, najlepiej sytuowanych, żyjących w dobrych warunkach materialnych, mieszkających w wielkich miastach. Natomiast im

ludzie są starsi, gorzej wykształceni zajmują niższą pozycję społeczno-zawodową i finansową oraz mieszkają w mniejszej miejscowości, tym rzadziej na ogół chodzą do kina. Szczególnie upośledzeni są pod tym względem renciści, emeryci, bezrobotni, ale także rolnicy. Brak zainteresowania kinem wynika nie tylko z barier ekonomicznych i kulturowych, ale także z infrastruktury, tzn. mniejszej dostępności tej formy rozrywki w małych miejscowościach. Podobny jest obraz zróżnicowań dotyczących chodzenia do teatru, które jednak należy do stylu życia znacznie mniejszej grupy Polaków.

DOBRO CZYNNOŚĆ

Na podstawie wyników naszych badań można przyjąć, że znaczącym wymiarem stylu życia Polaków staje się także aktywność charytatywna. Przekazanie pieniędzy na cele dobroczynne należy do najczęściej wymienianych doświadczeń minionego roku. Deklaruje to ponad połowa badanych (54%), w tym ponad jedna trzecia twierdzi, że ofiarowywała środki finansowe co najmniej kilkakrotnie. Duża grupa ankietowanych (40%) udzielała też pomocy rzeczowej, przekazując potrzebującym np. ubrania lub książki, w tym prawie co trzeci zrobił to przynajmniej kilka razy. Znacznie mniej osób (15%) i ze znacznie mniejszą częstością przeznaczało swoją pracę lub usługi na cele charytatywne. Ponadto pięciu na stu (5%) było wolontariuszami⁵.

Zmieniają się formy dobroczynności – w roku 2008 znacznie przybyło osób, które wspierały finansowo potrzebujących (od roku 2007 wzrost o 11 punktów), ubyło zaś ofiarowujących pomoc rzeczową lub własną pracę (spadek po 4 punkty).

⁵ Pojęcie wolontariatu może być dla niektórych ankietowanych niezrozumiałe.

Tabela 5

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku		
	2006	2007	2008
Przekazanie pieniędzy na cele dobroczynne	49	43	54
Przekazanie rzeczy, np. ubrań, książek, na cele dobroczynne	45	44	40
Przeznaczenie własnej pracy, usług na cele dobroczynne	18	19	15
Praca w charakterze wolontariusza	4	5	5

Ze zliczenia wszystkich osób, które pomagały potrzebującym, utworzono indeks aktywności charytatywnej. Wynika z niego, że w 2008 roku, podobnie jak rok wcześniej⁶, większość Polaków (64%, od 2007 roku wzrost o 3 punkty) zaangażowała się w którąś z uwzględnionych w badaniu form dobroczynności. Ponad jedna trzecia ankietowanych (36%, spadek o 3 punkty) nie wykazała żadnej inicjatywy w tym zakresie.

Poziom zaangażowania Polaków w dobroczynność jest wyraźnie zróżnicowany społecznie (zob. tabele aneksowe). Zależy przede wszystkim od położenia społeczno-ekonomicznego badanych: pozycji zawodowej i wykształcenia, warunków materialnych i dochodów na osobę w rodzinie oraz – mniej regularnie – od wielkości miejsca zamieszkania i wieku. Z deklaracji wynika, że pomoc potrzebującym najczęściej okazują mieszkańcy wielkich miast, badani o wysokim statusie zawodowym, mający wyższe wykształcenie i najwyższe dochody *per capita*, żyjący w dobrych warunkach materialnych, ludzie młodzi – w wieku od 35 do 44 lat. Natomiast im niższa pozycja zawodowa, wykształcenie i dochody oraz gorsze warunki materialne, tym mniej osób podejmuje działania dobroczynne. Ich odsetek jest też mniejszy na wsi niż w miastach. W dobroczynność najrzadziej angażują się badani znajdujący się w trudnym położeniu społeczno-ekonomicznym, żyjący w złych warunkach materialnych, mający wykształcenie podstawowe, renciści, bezrobotni, a spośród grup zawodowych – rolnicy i robotnicy wykwalifikowani, także mieszkańcy wsi oraz osoby najstarsze. Okazuje się jednak, że nie tylko trudne położenie społeczno-ekonomiczne i starszy wiek blokują dobroczynność – do najmniej zaangażowanych w nią należą bowiem również najmłodszy badani (w wieku od 18 do 24 lat), w tym uczniowie i studenci.

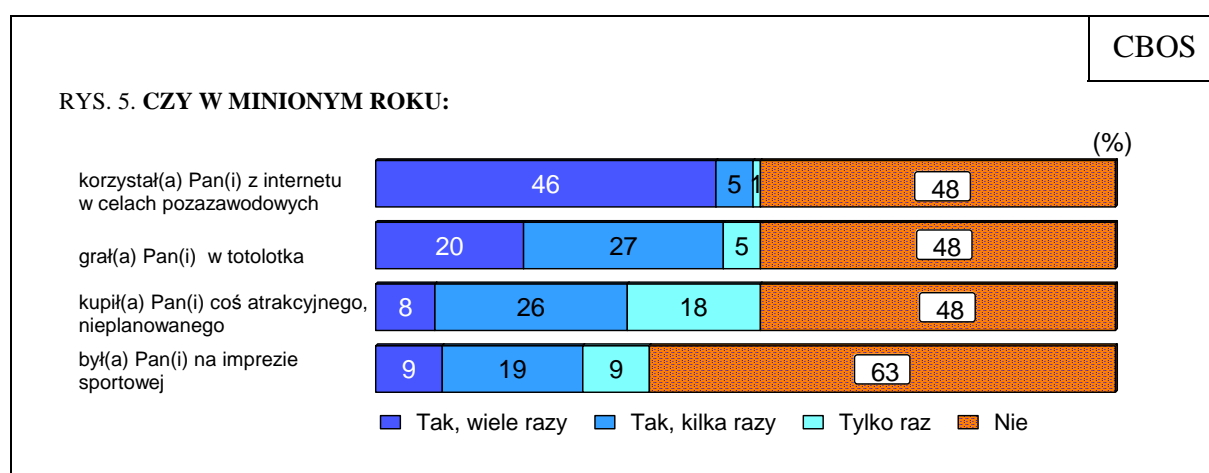
⁶ Zob. komunikat CBOS „Polacy o swojej aktywności społecznej”, luty 2008 (oprac. B. Wciórka).

INTERNET, TOTOLOTEK, OKAZYJNE ZAKUPY I IMPREZY SPORTOWE

W styl życia wielu Polaków coraz bardziej wpisuje się korzystanie z internetu, gra w totolotka oraz okazyjne zakupy. Są to sytuacje z codziennego życia, które można uznać za pomyślne lub niosące w sobie nadzieję na pomyślność – każdej z nich doświadczyła w minionym roku ponad połowa badanych (po 52% – najlepszy wynik z dotychczasowych).

Najbardziej absorbował Polaków internet – prawie co drugi badany był wielokrotnie jego użytkownikiem w celach niezwiązanych z pracą zawodową⁷. Należy też podkreślić, że aktywność internetowa respondentów była w minionym roku znacznie większa niż w ubiegłych dwóch latach (od roku 2007 wzrost o 12 punktów, od 2006 – o 17 punktów). Coraz większą popularnością cieszy się też gra w totolotka (wzrost wskazań od 2006 roku o 10 punktów) – co piąty ankietowany obstawiał losowania wiele razy w ciągu roku, a ponad jedna czwarta kilkakrotnie wypełniała kupon. Na tym tle widać, że okazyjne zakupy zdarzały się badanym z mniejszą częstością, niemniej jednak co trzeci skorzystał z takiej możliwości co najmniej kilkakrotnie. Również ten typ aktywności staje się coraz bardziej atrakcyjny dla Polaków

Dla porównania, znacznie mniej osób (37%) było w minionym roku na imprezie sportowej, jednak ponad jedna czwarta przynajmniej kilkakrotnie uczestniczyła w takim wydarzeniu. Z perspektywy ostatnich dwudziestu lat widać, że również ta forma spędzania czasu wolnego coraz bardziej wpisuje się w styl życia Polaków.

⁷ Zob. komunikat CBOS „Polacy w sieci”, kwiecień 2008 (oprac. M. Wenzel).

Tabela 6

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku																		
	'87	'88	'89	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08
Korzystanie z internetu w celach pozazawodowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	40	52
Gra w totolotka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	46	52
Kupno czegoś atrakcyjnego, nieplanowanego	-	-	-	-	-	-	41	39	34	44	38	42	34	42	38	42	47	50	52
Pójście na imprezę sportową	26	26	23	23	24	27	30	27	26	30	25	30	32	33	35	35	38	37	37

Korzystanie z internetu w celach pozazawodowych jest silnie zróżnicowane społecznie według tych samych kryteriów, co wcześniej omówione elementy stylu życia Polaków (zob. tabele aneksowe). Zależy przede wszystkim od wieku – im młodszy badani, tym częściej łączą się z siecią (wśród najmłodszych robi to zdecydowana większość, wśród najstarszych – nieliczni). Również im wyższe wykształcenie i pozycja zawodowa ankietowanych, tym więcej z nich należy do użytkowników internetu. Korzystaniu z niego sprzyja też dobra sytuacja finansowa i materialna gospodarstwa domowego respondentów. Ponadto internautów jest proporcjonalnie znacznie więcej w miastach, zwłaszcza ponadstutysięcznych, niż na wsi. Częściej też buszują w internecie mężczyźni niż kobiety.

Mniejsze zróżnicowania społeczne odnotowujemy w przypadku gry w totolotka (zob. tabele aneksowe). Losowania znacznie częściej obstawiają mężczyźni niż kobiety. Odsetek grających jest też tym większy, im młodszy wiek badanych, jednak najmłodszy (mający od 18 do 24 lat), w tym uczniowie i studenci, nie zaliczają się do często grających w totolotka. Zwolennikami tej gry częściej są ankietowani z co najmniej średnim wykształceniem niż gorzej wykształceni, częściej również mieszkańcy miast niż wsi. Najmniej osób grających w totolotka odnotowujemy wśród respondentów najstarszych, mających powyżej 65 lat, z wykształceniem podstawowym, mieszkających na wsi, a także wśród rolników.

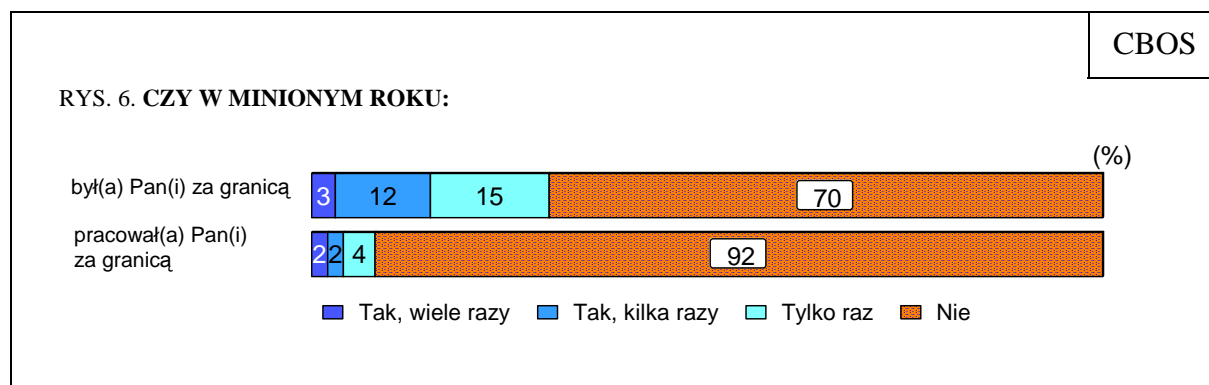
Również okazjne zakupy znacznie częściej wpisują się w styl życia ludzi znajdujących się w dobrym położeniu społeczno-ekonomicznym niż tych, którzy napotykają różne trudności życiowe z powodu starszego wieku, emerytury, trwale złego stanu zdrowia (renciści), bezrobocia, złych warunków materialnych i niskiego wykształcenia (zob. tabele aneksowe).

Bywanie na imprezach sportowych należy przede wszystkim do stylu życia najmłodszych badanych, w tym uczniów i studentów, a im są starsi, tym mniejsze zainteresowanie taką formą spędzania wolnego czasu. Miłośnikami tego rodzaju imprez częściej są także mężczyźni niż kobiety. Uczestnictwu w nich sprzyjają również dobre warunki materialne oraz co najmniej średnie wykształcenie, jednak spośród grup zawodowych uczestnikami imprez sportowych są przede wszystkim zarówno przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, jak i pracownicy administracyjno-biurowi oraz robotnicy wykwalifikowani. Najrzadziej bywają na nich – poza rencistami i emerytami – rolnicy i robotnicy niewykwalifikowani, ludzie żyjący w złych warunkach materialnych, z wykształceniem podstawowym (zob. tabele aneksowe).

WYJAZDY ZAGRANICZNE

Z naszych badań wynika, że zagraniczne wojaże mają coraz większy udział w stylu życia Polaków. W minionym roku poza krajem był prawie co trzeci badany (30%), z czego połowa wyjeżdżała co najmniej kilkakrotnie. Znacznie mniej osób (8%) podjęło pracę za granicą⁸.

W ciągu ostatnich trzech lat znacznie zwiększyła się grupa ankietowanych podróżujących po świecie. Wzrost ten jest jeszcze bardziej widoczny, gdy porównujemy ostatnie deklaracje z odnotowanymi w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych (od roku 1993 wzrost o 19 punktów). Przybyło też pracujących za granicą (od roku 1996 wzrost o 5 punktów).

⁸ Zob. komunikat CBOS „Praca Polaków za granicą – doświadczenia i plany”, październik 2008 (oprac. B. Roguska).

Tabela 7

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku															
	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08
Byli za granicą	13	11	14	18	18	17	18	19	21	18	21	19	21	22	26	30
Pracowali za granicą	-	-	-	3	3	4	4	3	4	3	5	4	7	6	7	8

Szansa wyjazdu za granicę jest silnie uzależniona od położenia społeczno-ekonomicznego badanych. Im wyższe ich wykształcenie, pozycja zawodowa, dochody *per capita* i lepsze warunki materialne, a także większa miejscowość, w której mieszkają, tym częściej na ogół zagraniczne wojaże wpisują się w ich styl życia. Za granicę wyjeżdża też znacznie więcej osób w wieku poniżej 45 lat niż starszych, więcej także mężczyzn niż kobiet. Najmniejsze szanse wyjazdu mają ludzie znajdujący się w trudnym położeniu z powodu złych warunków materialnych, bardzo niskich dochodów i wykształcenia, starszego wieku, emerytury, trwale złego stanu zdrowia (reńciści). Do szczególnie upośledzonych pod tym względem należą też rolnicy (zob. tabele aneksowe). Natomiast do pracy za granicę częściej od innych wyjeżdżają bezrobotni, a także robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani, z wykształceniem zasadniczym zawodowym, mający od 25 do 44 lat.

KREDYTY I POŻYCZKI

Zmieniają się sposoby stosowane przez Polaków w celu poprawy własnej sytuacji materialnej. Pod koniec PRL co drugi badany pożyczał pieniądze od znajomych. Również na początku lat dziewięćdziesiątych – gdy pojawiło się bezrobocie i pogorszyły warunki życia – znaczna grupa respondentów ratowała w ten sposób budżet domowy. W całym dwudziestoleciu ankietowani najrzadziej pożyczali pieniądze od znajomych w 2007 roku, lecz częściej wtedy zadłużali się w bankach lub innych instytucjach finansowych.

W minionym roku, podobnie jak rok wcześniej, kredyt w banku lub innej instytucji finansowej zaciągnęła ponad jedna czwarta badanych (28%) – przedsięwzięcie to zazwyczaj było jednorazowe. Ponadto niemal tyle samo osób (27%, o 5 punktów więcej niż w roku 2007) było zmuszonych pożyczać pieniądze od znajomych, w tym większość robiła to co najmniej kilkakrotnie⁹.

⁹ Zob. komunikat CBOS „Oszczędności i długi Polaków”, luty 2008 (oprac. R. Boguszewski).

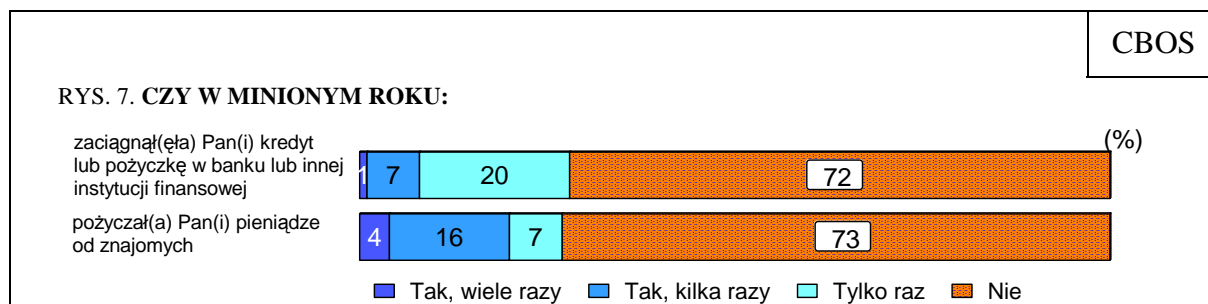

Tabela 8

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazane dotyczących roku																		
	'87	'88	'89	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08
Zaciągnięcie kredytu lub pożyczki w instytucji finansowej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	28
Pożyczenie pieniędzy od znajomych	48	50	40	39	36	34	30	32	33	35	32	36	33	27	36	27	29	22	27

Pod względem zaciągania kredytów i pożyczek w instytucjach finansowych porównywane grupy społeczno-demograficzne niewiele różnią się między sobą. Zrozumiałe, że najmniej kredytobiorców jest wśród najmłodszych badanych, szczególnie uczniów i studentów, oraz w grupie najstarszych ankietowanych (z powodu ich małej zdolności kredytowej). Natomiast najczęściej decydują się na wzięcie kredytu robotnicy niewykwalifikowani, którzy również należą – obok bezrobotnych – do respondentów najczęściej pożyczających pieniądze od znajomych. Pożyczki od osób prywatnych zaciągane są tym częściej, im gorsze warunki materialne i niższe dochody na osobę w rodzinie. Częściej też decydują się na nie ludzie, którzy nie ukończyli 45 lat, niż starsi. Osoby najstarsze (powyżej 64 lat) oraz badani mający wysoką pozycję społeczną i ekonomiczną najrzadziej starają się w ten sposób poprawić swoją sytuację materialną.

INNE TRUDNE DOŚWIADCZENIA

Poza koniecznością pożyczania pieniędzy, która może świadczyć o zachwianiu poczucia bezpieczeństwa finansowego badanych, przydarzyły im się w minionym roku także inne stresujące sytuacje. Przede wszystkim co trzeci ankietowany (33%) nie czuł się bezpiecznie na ulicy, w tym co dziesiąty doświadczył tego typu zagrożenia wielokrotnie, a co szósty – kilka razy. Okazuje się też, że co dwudziesty respondent (5%) został w minionym

roku okradziony¹⁰. Z perspektywy ostatnich dwudziestu lat widać jednak, że zarówno brak bezpieczeństwa osobistego na ulicy, jak i kradzieże dotyczą w minionym roku (oraz w roku 2007) mniejszej liczby badanych niż we wcześniejszych latach.

Inny rodzaj trudności wiąże się z załatwianiem spraw w urzędach – doświadczyła ich w ubiegłym roku jedna piąta ankietowanych (20%), w tym ponad jedna siódma co najmniej kilka razy. Niewątpliwie stresogenny jest także pobyt w szpitalu. W minionym roku co piąty respondent (20%) był hospitalizowany; zazwyczaj był to jednorazowy pobyt w szpitalu, jednak dla siedmiu na stu badanych okazał się kilkakrotny. Zupełnie marginalne natomiast były doświadczenia innego rodzaju – w strajku lub demonstracji uczestniczyło w ubiegłym roku zaledwie trzech na stu ankietowanych (3%), a więc w przybliżeniu tyle samo osób, co w latach 1989–2007; jedynie w roku 1988 odsetek ten był znacząco wyższy.

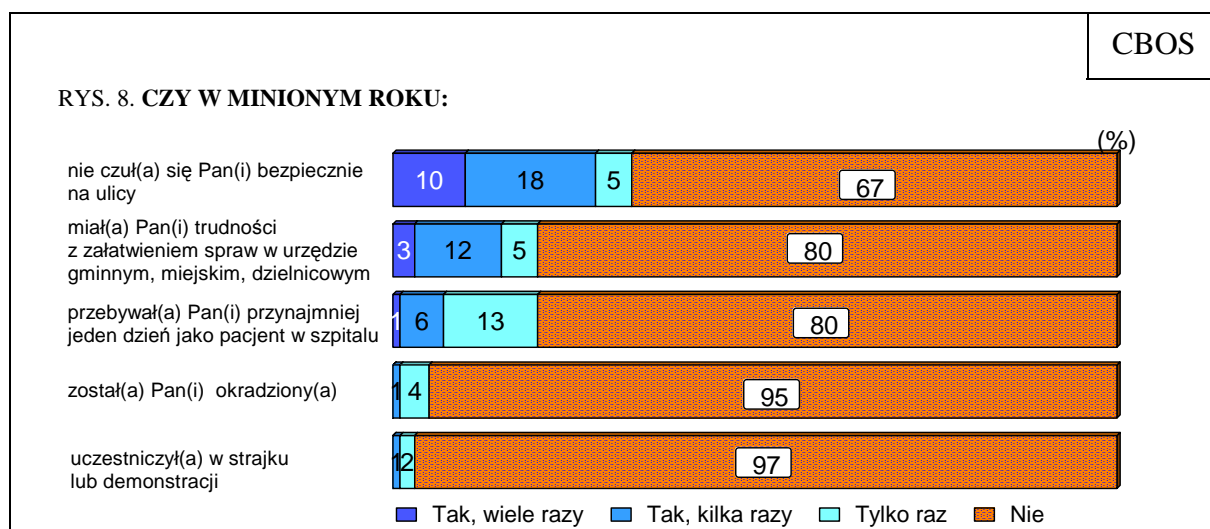

Tabela 9

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku																		
	'87	'88	'89	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08
Brak poczucia bezpieczeństwa na ulicy	29	45	40	46	41	38	40	43	45	43	44	38	40	38	42	40	37	31	33
Trudności z załatwieniem spraw w urzędzie	45	43	30	22	22	20	21	22	21	27	24	27	24	24	28	24	22	19	20
Leczenie się w szpitalu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	20
Bycie okradzionym	-	11	-	10	11	10	10	10	11	12	9	12	8	9	10	7	7	5	5
Uczestniczenie w strajku lub demonstracji	5	8	2	3	2	1	3	2	2	4	2	1	1	2	2	2	1	3	3

¹⁰ Zob. komunikat CBOS „Poczucie bezpieczeństwa na co dzień”, marzec 2008 (oprac. M. Strzeszewski).

Poczucia zagrożenia bezpieczeństwa osobistego w miejscach publicznych (na ulicy) znacznie częściej doświadczają mieszkańcy miast, zwłaszcza wielkich, niż wsi. Częściej jest ono także udziałem kobiet oraz ludzi młodych, szczególnie w wieku od 18 do 24 lat, w tym również uczniów i studentów. Wśród grup społeczno-zawodowych bardziej zagrożeni od innych czują się pracownicy administracyjno-biurowi oraz zatrudnieni w usługach, a wśród osób niepracujących również gospodynie domowe, które też częściej niż inni są okradane (zob. tabele aneksowe). Pobyt w szpitalu najczęściej jest udziałem rencistów oraz osób najstarszych (mających ponad 64 lata), a najrzadziej – ludzi stosunkowo młodych, w wieku od 35 do 44 lat (ale nie najmłodszych), pracujących na własny rachunek. Natomiast trudności z załatwieniem spraw w urzędach zdarzają się badanym tym częściej, im lepiej są wykształceni. Częściej od innych doświadczają ich ludzie młodzi, w wieku od 25 do 34 lat, prowadzący własną działalność gospodarczą, a także gospodynie domowe (osoby te prawdopodobnie częściej mają styczność z urzędami). Z kolei udział w strajku lub demonstracji to przede wszystkim doświadczenie pracowników zatrudnionych w instytucjach państwowych i publicznych, robotników wykwalifikowanych, osób mających wykształcenie zasadnicze zawodowe lub wyższe.

Ogólnie rzecz biorąc, potwierdza się spostrzeżenie, że pomyślne doświadczenia bardzo silnie zależą od obiektywnej sytuacji życiowej ankietowanych, natomiast przeciwności życiowe rozkładają się w społeczeństwie bardziej równomiernie.

OBRAZ ZMIAN¹¹

Porównanie doświadczeń respondentów z 1988 roku – u schyłku PRL – oraz z roku 2008 ukazuje poprawę jakości życia codziennego Polaków. W minionym roku ankietowani znacznie rzadziej niż dwadzieścia lat wcześniej napotykali trudności w urzędach (-23). Mniej osób odczuwało też zagrożenie bezpieczeństwa na ulicach (-12) oraz mniej zostało okradzionych (-6). Badani rzadziej również uczestniczyli w strajkach lub demonstracjach (-5). Zmieniły się sposoby poprawy własnej sytuacji materialnej – w 2008 roku znacznie mniej osób niż przed dwudziestu laty pożyczowało pieniądze od znajomych (-23), za to strategią równie często stosowaną jak pożyczki od znajomych było zadłużanie się w instytucjach

---

¹¹ O skali zmian świadczy umieszczona w nawiasach liczba punktów procentowych, będąca różnicą wskazań w porównywanych latach. Znak plus (+) oznacza wzrost odsetka wskazań, a minus (-) świadczy o jego spadku.

finansowych. W ostatnim dwudziestolecu zmieniły się również formy spędzania czasu wolnego. W ubiegłym roku Polacy znacznie częściej bywali z rodziną w restauracji (+24) i uczestniczyli w imprezach sportowych (+11). Natomiast mniej osób niż w roku 1988 czytało książki (-9). Warto też dodać, że w dwóch ostatnich dekadach nie zmienił się powszechny zwyczaj goszczenia przyjaciół i znajomych.

Z badań uzupełniających, przeprowadzonych po raz pierwszy na początku lat dziewięćdziesiątych, wynika, że coraz bardziej powszechne stają się nowe zwyczaje. Przede wszystkim w latach 1992–2008 znacznie przybyło osób, które wyjeżdżają za granicę (+18), a w latach 1995–2008 zwiększył się odsetek pracujących poza krajem (+5). Ponadto w porównaniu z połową lat dziewięćdziesiątych znacznie więcej badanych dokonywało okazjonalnych zakupów (+11).

Dodatkowe badania, realizowane w ostatnich trzech latach, ukazują jeszcze inne istotne zmiany stylu życia Polaków. W latach 2006–2008 przede wszystkim dynamicznie zwiększyła się grupa używających internetu do celów pozazawodowych (+17). Więcej osób grało też w totolotka (+10). Ponadto respondenci częściej wyjeżdżali z rodziną na wypoczynek (+7), a ponieważ częściej też spędzali z nią czas w restauracji, można mówić na podstawie naszych badań o pewnych zmianach w modelu życia rodzinnego. W ostatnich trzech latach pojawiły się też symptomy ożywienia kulturalnego – więcej osób było w kinie (+6) i w teatrze (+5). Ponadto pewnej modyfikacji uległy formy dobroczynności – przybyło badanych przeznaczających na ten cel pieniądze (+5, a w latach 2007–2008 aż +11), ubyło zaś tych, którzy okazali potrzebującym pomoc rzeczową (-5) lub zaoferowali własną pracę (-3). Nie zmienił się natomiast odsetek wolontariuszy. Ostatni rok przyniósł też nieznaczny przyrost liczby osób, które były hospitalizowane. Najważniejsze jednak, że od trzech lat Polacy znacznie częściej oceniają swoje doświadczenia jako szczęśliwe niż nieszczęśliwe – wcześniej bilans ten był mniej korzystny. Świadczy to najlepiej o poprawie jakości życia codziennego. Wyniki naszych badań ukazują jednak znaczne zróżnicowania społeczne w tej dziedzinie.

Opracowała
Bogna WCIÓRKA

A N E K S

Tabela 1

		Czy w minionym roku spotkało Pana(ia) jakieś szczęście ?				Liczba osób
		Tak, wiele razy %	Tak, kilka razy %	Tylko raz %	Nie %	
Ogółem		5	21	15	59	1089
Płeć	Mężczyźni	4	20	16	60	512
	Kobiety	7	21	13	59	577
Wiek	18-24 lata	8	40	22	30	160
	25-34	7	24	20	50	201
	35-44	6	28	13	53	185
	45-54	3	17	15	65	158
	55-64	6	9	11	74	196
	65 lat i więcej	3	8	9	80	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	17	14	66	415
	Miasto do 20 tys.	1	20	17	62	147
	20-100 tys.	6	21	18	56	209
	101-500 tys.	10	24	13	54	173
	501 tys. i więcej mieszk.	11	27	13	50	146
Wykształcenie	Podstawowe	3	14	15	68	293
	Zasadnicze zawodowe	2	14	15	69	274
	Średnie	8	25	13	54	369
	Wyższe	11	33	18	37	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14	38	13	36	80
	Średni personel, technicy	20	23	14	43	31
	Pracownicy adm.-biurowi	6	36	13	45	87
	Pracownicy usług	7	25	17	52	52
	Robotnicy wykwalifikowani	2	19	20	59	152
	Robotnicy niewykwalifik.	4	15	17	64	62
	Rolnicy	2	10	13	76	58
Pracujący na własny rach.	6	23	15	56	33	
Bierni zawodowo	Renciści	2	9	5	84	76
	Emeryci	4	7	13	77	225
	Uczniowie i studenci	8	44	19	30	109
	Bezrobotni	5	12	11	72	65
	Gospodynie domowe i inni	6	21	22	51	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	9	28	11	52	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10	27	16	47	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	6	27	21	46	224
	prywatnym gosp. rolnym		10	12	79	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	4	13	17	66	257
	501-750	4	20	16	60	192
	751-1000	6	21	10	64	195
	1001-1500	4	24	13	59	183
	Powyżej 1500 zł	12	24	18	46	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	7	12	78	234
	Średnie	4	19	16	61	413
	Dobre	8	29	15	47	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	7	32	15	47	54
	Raz w tygodniu	5	18	13	63	544
	1-2 razy w miesiącu	4	18	18	61	179
	Kilka razy w roku	7	24	18	51	202
	W ogóle nie uczestniczy	7	23	11	58	109
Poglądy polityczne	Lewica	4	24	15	58	160
	Centrum	6	18	14	63	356
	Prawica	6	24	15	55	370
	Trudno powiedzieć	5	18	15	62	203

Tabela 2

		Czy w minionym roku spotkało Pana(ia) jakieś nieszczęście ?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		1	12	15	72	1089
Płeć	Mężczyźni	1	11	13	75	512
	Kobiety	2	13	16	69	577
Wiek	18-24 lata	3	28	16	53	160
	25-34	1	12	15	72	201
	35-44	1	8	17	74	185
	45-54	1	10	12	77	158
	55-64	2	4	12	83	196
	65 lat i więcej	2	11	16	70	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	9	13	76	415
	Miasto do 20 tys.	1	14	16	69	147
	20-100 tys.	1	10	16	73	209
	101-500 tys.	2	13	15	70	173
	501 tys. i więcej mieszk.	3	20	15	62	146
Wykształcenie	Podstawowe	2	11	18	70	293
	Zasadnicze zawodowe	1	6	13	80	274
	Średnie	2	17	15	66	369
	Wyższe	1	12	12	75	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		11	10	79	80
	Średni personel, technicy		18	3	79	31
	Pracownicy adm.-biurowi	1	10	20	68	87
	Pracownicy usług	1	16	12	70	52
	Robotnicy wykwalifikowani	1	8	13	78	152
	Robotnicy niewykwalifik.	4	12	11	74	62
	Rolnicy		5	10	85	58
Pracujący na własny rach.		10	16	74	33	
Bierni zawodowo	Renciści	2	8	14	76	76
	Emeryci	3	10	14	74	225
	Uczniowie i studenci	4	27	17	52	109
	Bezrobotni	1	10	26	63	65
	Gospodynie domowe i inni		17	17	67	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	12	10	77	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	9	12	76	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	1	14	12	73	224
	prywatnym gosp. rolnym		5	17	78	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	1	13	15	71	257
	501-750	2	9	16	72	192
	751-1000	2	13	16	69	195
	1001-1500	1	12	11	76	183
	Powyżej 1500 zł	1	11	15	74	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	4	12	16	69	234
	Średnie	2	12	14	73	413
	Dobre	1	12	15	73	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	4	19	24	53	54
	Raz w tygodniu	1	9	14	75	544
	1-2 razy w miesiącu	2	11	12	75	179
	Kilka razy w roku	0	16	16	68	202
	W ogóle nie uczestniczy	5	15	14	65	109
Poglądy polityczne	Lewica	2	10	15	72	160
	Centrum	2	12	13	73	356
	Prawica	1	11	14	73	370
	Trudno powiedzieć	2	14	18	66	203

Tabela 3

		Czy w minionym roku urządził(a) Pan(i) przyjęcie dla grona przyjaciół, znajomych?				Liczba osób
		Tak, wiele razy %	Tak, kilka razy %	Tylko raz %	Nie %	
Ogółem		12	45	9	34	1089
Płeć	Mężczyźni	12	48	9	31	512
	Kobiety	12	42	10	36	577
Wiek	18-24 lata	12	47	14	27	160
	25-34	21	48	8	23	201
	35-44	14	57	9	21	185
	45-54	12	53	2	33	158
	55-64	9	39	12	40	196
	65 lat i więcej	4	25	11	60	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	10	45	9	36	415
	Miasto do 20 tys.	11	42	9	38	147
	20-100 tys.	9	46	11	34	209
	101-500 tys.	14	48	10	28	173
	501 tys. i więcej mieszk.	22	41	6	31	146
Wykształcenie	Podstawowe	4	32	13	52	293
	Zasadnicze zawodowe	10	41	9	40	274
	Średnie	16	52	8	24	369
	Wyższe	22	58	7	14	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	23	63	5	8	80
	Średni personel, technicy	20	35	11	34	31
	Pracownicy adm.-biurowi	22	58	5	15	87
	Pracownicy usług	20	49		31	52
	Robotnicy wykwalifikowani	13	47	12	29	152
	Robotnicy niewykwalifik.	6	38	13	43	62
	Rolnicy	8	47	3	42	58
	Pracujący na własny rach.	29	53	8	9	33
Bierni zawodowo	Renciści	2	39	6	53	76
	Emeryci	6	33	12	50	225
	Uczniowie i studenci	12	45	14	29	109
	Bezrobotni	7	33	11	49	65
	Gospodynie domowe i inni	12	59	9	20	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	16	57	5	22	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	12	55	7	26	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	49	9	20	224
	prywatnym gosp. rolnym	9	45	3	44	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	8	44	7	40	257
	501-750	9	42	13	36	192
	751-1000	10	43	9	38	195
	1001-1500	12	50	13	25	183
	Powyżej 1500 zł	22	52	5	21	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	5	26	9	59	234
	Średnie	9	43	11	38	413
	Dobre	19	56	8	17	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	19	31	10	41	54
	Raz w tygodniu	11	45	10	34	544
	1-2 razy w miesiącu	8	47	12	33	179
	Kilka razy w roku	13	49	7	31	202
	W ogóle nie uczestniczy	17	38	7	38	109
Poglądy polityczne	Lewica	12	50	10	28	160
	Centrum	11	43	11	35	356
	Prawica	15	47	8	29	370
	Trudno powiedzieć	8	38	7	47	203

Tabela 4

		Czy w minionym roku był(a) Pan(i) z rodziną w restauracji?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		7	31	8	54	1089
Płeć	Mężczyźni	6	33	8	52	512
	Kobiety	8	30	8	55	577
Wiek	18-24 lata	8	46	10	36	160
	25-34	10	44	12	35	201
	35-44	9	41	8	42	185
	45-54	10	25	3	61	158
	55-64	4	21	7	69	196
	65 lat i więcej	3	13	7	77	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	24	8	67	415
	Miasto do 20 tys.	7	28	9	56	147
	20-100 tys.	9	35	8	48	209
	101-500 tys.	9	40	9	43	173
	501 tys. i więcej mieszk.	18	41	8	34	146
Wykształcenie	Podstawowe	2	17	5	76	293
	Zasadnicze zawodowe	2	24	10	64	274
	Średnie	9	40	10	41	369
	Wyższe	22	49	7	22	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	25	48	4	23	80
	Średni personel, technicy	13	39	8	40	31
	Pracownicy adm.-biurowi	16	54	10	21	87
	Pracownicy usług	3	39	12	46	52
	Robotnicy wykwalifikowani	6	36	12	46	152
	Robotnicy niewykwalifik.	1	17	8	74	62
	Rolnicy		14	3	83	58
Pracujący na własny rach.	17	66	5	12	33	
Bierni zawodowo	Renciści	3	18	3	76	76
	Emeryci	2	16	6	76	225
	Uczniowie i studenci	8	48	9	35	109
	Bezrobotni	7	19	7	67	65
	Gospodynie domowe i inni	3	25	16	56	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	15	40	9	36	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	13	46	7	34	88
	sekt. prywat. poza rolnict.	9	47	10	34	224
	prywatnym gosp. rolnym	1	14	7	78	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	18	7	73	257
	501-750	5	27	7	61	192
	751-1000	5	31	10	53	195
	1001-1500	8	43	8	41	183
	Powyżej 1500 zł	23	42	8	27	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	3	10	5	82	234
	Średnie	3	27	9	61	413
	Dobre	13	47	8	32	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	10	20	5	64	54
	Raz w tygodniu	5	30	8	57	544
	1-2 razy w miesiącu	3	36	9	51	179
	Kilka razy w roku	8	37	9	45	202
W ogóle nie uczestniczy	21	25	3	51	109	
Poglądy polityczne	Lewica	10	31	7	53	160
	Centrum	5	30	9	56	356
	Prawica	9	36	9	46	370
	Trudno powiedzieć	5	25	5	65	203

Tabela 5

		Czy w minionym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) z rodziną na wypoczynek?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		2	14	22	62	1089
Płeć	Mężczyźni	2	15	21	62	512
	Kobiety	1	14	22	63	577
Wiek	18-24 lata	2	20	31	48	160
	25-34	2	16	30	51	201
	35-44	2	20	25	52	185
	45-54	1	15	20	64	158
	55-64	1	8	15	75	196
	65 lat i więcej		7	11	82	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	9	14	76	415
	Miasto do 20 tys.	1	15	21	63	147
	20-100 tys.	0	16	25	58	209
	101-500 tys.	4	17	30	50	173
	501 tys. i więcej mieszk.	3	24	30	43	146
Wykształcenie	Podstawowe	0	8	13	79	293
	Zasadnicze zawodowe	1	8	20	71	274
	Średnie	1	16	28	55	369
	Wyższe	4	34	27	35	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	6	39	28	27	80
	Średni personel, technicy	3	9	25	63	31
	Pracownicy adm.-biurowi	4	23	33	40	87
	Pracownicy usług	2	14	29	55	52
	Robotnicy wykwalifikowani	1	15	25	58	152
	Robotnicy niewykwalifik.		1	13	85	62
	Rolnicy		6	9	85	58
	Pracujący na własny rach.	7	16	21	56	33
Bierni zawodowo	Renciści		5	10	85	76
	Emeryci		8	13	79	225
	Uczniowie i studenci	1	24	30	45	109
	Bezrobotni		12	21	67	65
	Gospodynie domowe i inni		8	36	56	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	4	22	27	47	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		23	24	53	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	4	17	27	53	224
	prywatnym gosp. rolnym		8	9	82	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	1	7	13	80	257
	501-750	1	11	17	71	192
	751-1000	0	12	26	62	195
	1001-1500	1	21	26	51	183
	Powyżej 1500 zł	5	28	23	44	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	0	6	9	84	234
	Średnie	1	8	20	72	413
	Dobre	3	25	30	42	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	2	21	15	61	54
	Raz w tygodniu	1	13	22	64	544
	1-2 razy w miesiącu	2	14	19	65	179
	Kilka razy w roku	2	10	30	58	202
	W ogóle nie uczestniczy	1	23	15	62	109
Poglądy polityczne	Lewica	0	20	21	59	160
	Centrum	1	13	21	64	356
	Prawica	2	17	24	57	370
	Trudno powiedzieć	2	6	19	73	203

Tabela 6

		Czy w minionym roku przeczytał(a) Pan(i) książkę dla przyjemności?				Liczba osób
		Tak, wiele razy %	Tak, kilka razy %	Tylko raz %	Nie %	
Ogółem		20	26	9	45	1089
Płeć	Mężczyźni	13	22	9	56	512
	Kobiety	27	29	9	35	577
Wiek	18-24 lata	21	34	12	34	160
	25-34	19	25	15	42	201
	35-44	22	30	8	39	185
	45-54	21	26	5	49	158
	55-64	20	29	11	40	196
	65 lat i więcej	20	14	4	63	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	11	23	8	59	415
	Miasto do 20 tys.	23	26	8	43	147
	20-100 tys.	26	25	9	40	209
	101-500 tys.	25	30	12	33	173
	501 tys. i więcej mieszk.	31	31	12	26	146
Wykształcenie	Podstawowe	13	14	7	66	293
	Zasadnicze zawodowe	11	19	11	60	274
	Średnie	25	36	10	29	369
	Wyższe	42	37	7	13	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	47	34	9	9	80
	Średni personel, technicy	26	32	13	29	31
	Pracownicy adm.-biurowi	38	41	5	16	87
	Pracownicy usług	16	27	17	39	52
	Robotnicy wykwalifikowani	8	26	11	54	152
	Robotnicy niewykwalifik.	1	14	9	76	62
	Rolnicy	11	13	10	67	58
	Pracujący na własny rach.	24	35	11	31	33
Bierni zawodowo	Renciści	17	14	10	60	76
	Emeryci	20	19	5	55	225
	Uczniowie i studenci	29	30	14	27	109
	Bezrobotni	8	31	1	60	65
	Gospodynie domowe i inni	19	34	16	31	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	26	35	11	27	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	15	29	15	42	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	22	28	9	41	224
	prywatnym gosp. rolnym	7	14	8	70	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	12	21	9	58	257
	501-750	17	19	9	54	192
	751-1000	20	26	8	46	195
	1001-1500	25	32	7	35	183
	Powyżej 1500 zł	32	33	11	24	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	16	16	8	60	234
	Średnie	15	26	9	50	413
	Dobre	28	31	10	31	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	24	39	2	35	54
	Raz w tygodniu	19	26	10	44	544
	1-2 razy w miesiącu	19	23	9	49	179
	Kilka razy w roku	20	24	11	45	202
	W ogóle nie uczestniczy	28	24	5	42	109
Poglądy polityczne	Lewica	20	29	9	42	160
	Centrum	24	27	10	40	356
	Prawica	22	26	12	41	370
	Trudno powiedzieć	12	22	4	62	203

Tabela 7

		Czy w minionym roku był(a) Pan(i) w kinie?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		8	22	9	61	1089
Płeć	Mężczyźni	8	23	8	61	512
	Kobiety	8	21	10	61	577
Wiek	18-24 lata	20	42	16	21	160
	25-34	13	37	8	42	201
	35-44	8	23	12	58	185
	45-54	4	16	8	72	158
	55-64	2	9	7	82	196
	65 lat i więcej	2	7	3	88	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	18	8	71	415
	Miasto do 20 tys.	7	16	7	70	147
	20-100 tys.	7	21	12	60	209
	101-500 tys.	12	29	11	48	173
	501 tys. i więcej mieszk.	19	33	6	42	146
Wykształcenie	Podstawowe	9	8	7	77	293
	Zasadnicze zawodowe	3	13	8	77	274
	Średnie	7	31	10	52	369
	Wyższe	19	45	12	25	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	47	12	18	80
	Średni personel, technicy	14	18	9	58	31
	Pracownicy adm.-biurowi	6	38	13	43	87
	Pracownicy usług	14	29	6	51	52
	Robotnicy wykwalifikowani	3	24	7	67	152
	Robotnicy niewykwalifik.	5	11	16	68	62
	Rolnicy		10	3	87	58
Pracujący na własny rach.	10	26	18	46	33	
Bierni zawodowo	Renciści	1	2	4	94	76
	Emeryci	3	7	4	86	225
	Uczniowie i studenci	27	43	16	15	109
	Bezrobotni		20	7	73	65
	Gospodynie domowe i inni	6	23	14	56	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	9	33	14	45	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	14	35	8	43	88
	sekt. prywat. poza rolnict.	9	29	11	50	224
	prywatnym gosp. rolnym		12	6	82	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	16	7	75	257
	501-750	7	18	7	69	192
	751-1000	7	17	12	63	195
	1001-1500	8	25	9	58	183
	Powyżej 1500 zł	21	36	8	34	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	8	5	85	234
	Średnie	4	15	10	72	413
	Dobre	15	36	10	39	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	9	19	8	64	54
	Raz w tygodniu	5	21	9	65	544
	1-2 razy w miesiącu	9	23	10	59	179
	Kilka razy w roku	10	25	10	55	202
	W ogóle nie uczestniczy	16	24	7	54	109
Poglądy polityczne	Lewica	10	24	7	59	160
	Centrum	8	18	11	63	356
	Prawica	8	26	10	56	370
	Trudno powiedzieć	6	20	4	70	203

Tabela 8

		Czy w minionym roku był(a) Pan(i) w teatrze?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		2	8	8	82	1089
Płeć	Mężczyźni	2	7	8	84	512
	Kobiety	2	9	8	81	577
Wiek	18-24 lata	4	10	16	69	160
	25-34	1	9	10	79	201
	35-44	0	10	8	82	185
	45-54	1	8	6	84	158
	55-64	1	6	4	89	196
	65 lat i więcej	2	6	3	89	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	4	5	90	415
	Miasto do 20 tys.		4	7	89	147
	20-100 tys.	2	8	7	84	209
	101-500 tys.	3	11	10	76	173
	501 tys. i więcej mieszk.	6	20	15	59	146
Wykształcenie	Podstawowe	2	5	5	88	293
	Zasadnicze zawodowe	0	1	2	96	274
	Średnie	1	8	11	80	369
	Wyższe	5	27	15	54	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	33	22	39	80
	Średni personel, technicy		5	11	85	31
	Pracownicy adm.-biurowi	3	13	10	74	87
	Pracownicy usług		8	5	87	52
	Robotnicy wykwalifikowani		3	6	92	152
	Robotnicy niewykwalifik.		5	7	88	62
	Rolnicy		1	1	98	58
Pracujący na własny rach.	1	14	9	75	33	
Bierni zawodowo	Renciści		2		98	76
	Emeryci	2	5	3	91	225
	Uczniowie i studenci	5	16	20	59	109
	Bezrobotni		2	6	91	65
	Gospodynie domowe i inni	2	3	6	89	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2	14	13	70	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	1	13	11	74	88
	sekt. prywat. poza rolnict.	1	9	7	82	224
	prywatnym gosp. rolnym	1	1	6	92	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		3	3	94	257
	501-750	1	5	7	87	192
	751-1000	2	5	4	89	195
	1001-1500	1	11	7	81	183
	Powyżej 1500 zł	4	23	19	55	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	3	1	95	234
	Średnie	1	5	6	88	413
	Dobre	3	14	13	71	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	4	12	80	54
	Raz w tygodniu	1	8	7	84	544
	1-2 razy w miesiącu	2	5	11	83	179
	Kilka razy w roku	1	11	7	82	202
	W ogóle nie uczestniczy	4	13	6	77	109
Poglądy polityczne	Lewica	4	14	6	76	160
	Centrum	1	8	7	84	356
	Prawica	2	8	11	79	370
	Trudno powiedzieć	0	4	5	90	203

Tabela 9

		Indeks aktywności charytatywnej		Liczba osób
		Brak zaangażowania	Zaangażowani w jakąś formę dobroczynności	
		%	%	
Ogółem		36	64	1089
Płeć	Mężczyźni	37	63	512
	Kobiety	35	65	577
Wiek	18-24 lata	45	55	160
	25-34	32	68	201
	35-44	25	75	185
	45-54	33	67	158
	55-64	37	63	196
	65 lat i więcej	45	55	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	52	415
	Miasto do 20 tys.	36	64	147
	20-100 tys.	28	72	209
	101-500 tys.	39	61	173
	501 tys. i więcej mieszk.	11	89	146
Wykształcenie	Podstawowe	51	49	293
	Zasadnicze zawodowe	40	60	274
	Średnie	31	69	369
	Wyższe	14	86	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	88	80
	Średni personel, technicy	15	85	31
	Pracownicy adm.-biurowi	14	86	87
	Pracownicy usług	32	68	52
	Robotnicy wykwalifikowani	33	67	152
	Robotnicy niewykwalifik.	48	52	62
	Rolnicy	62	38	58
	Pracujący na własny rach.	12	88	33
Bierni zawodowo	Renciści	51	49	76
	Emeryci	42	58	225
	Uczniowie i studenci	44	56	109
	Bezrobotni	52	48	65
		Gospodynie domowe i inni	27	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	15	85	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	20	80	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	30	70	224
	prywatnym gosp. rolnym	59	41	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	43	57	257
	501-750	45	55	192
	751-1000	30	70	195
	1001-1500	27	73	183
	Powyżej 1500 zł	20	80	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	56	44	234
	Średnie	34	66	413
	Dobre	27	73	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	70	54
	Raz w tygodniu	33	67	544
	1-2 razy w miesiącu	47	53	179
	Kilka razy w roku	34	66	202
	W ogóle nie uczestniczy	42	58	109
Poglądy polityczne	Lewica	32	68	160
	Centrum	35	65	356
	Prawica	31	69	370
	Trudno powiedzieć	51	49	203

Tabela 10

		Czy w minionym roku korzystał(a) Pan(i) z internetu w celach niezwiązanych z pracą zawodową?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		46	5	1	48	1089
Płeć	Mężczyźni	50	5	1	44	512
	Kobiety	42	5	1	53	577
Wiek	18-24 lata	87	3	1	10	160
	25-34	71	8	1	20	201
	35-44	50	10		40	185
	45-54	42	3	1	54	158
	55-64	24	2	2	72	196
	65 lat i więcej	5	2		93	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	34	4	1	60	415
	Miasto do 20 tys.	41	8	1	51	147
	20-100 tys.	48	5	0	46	209
	101-500 tys.	58	6	1	36	173
	501 tys. i więcej mieszk.	63	4		33	146
Wykształcenie	Podstawowe	25	1	1	72	293
	Zasadnicze zawodowe	30	6	1	63	274
	Średnie	59	6	0	35	369
	Wyższe	81	8	1	11	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	89	4		7	80
	Średni personel, technicy	67	3		30	31
	Pracownicy adm.-biurowi	73	6	1	19	87
	Pracownicy usług	67	4	1	28	52
	Robotnicy wykwalifikowani	50	10	1	39	152
	Robotnicy niewykwalifik.	21	7	4	67	62
	Rolnicy	19			81	58
	Pracujący na własny rach.	83	8		9	33
Bierni zawodowo	Renciści	7	3		90	76
	Emeryci	11	2	0	87	225
	Uczniowie i studenci	91	4	1	4	109
	Bezrobotni	42	8	3	47	65
	Gospodynie domowe i inni	37	5		58	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	68	8	1	24	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	70	9	1	21	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	65	7	0	27	224
	prywatnym gosp. rolnym	22		3	75	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	35	5	1	59	257
	501-750	38	6	2	54	192
	751-1000	42	5		52	195
	1001-1500	50	2		48	183
	Powyżej 1500 zł	71	5	1	24	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	20	5	1	75	234
	Średnie	42	6	1	52	413
	Dobre	63	4	1	32	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	32	4		65	54
	Raz w tygodniu	43	4	1	52	544
	1-2 razy w miesiącu	46	6	0	47	179
	Kilka razy w roku	54	9		37	202
	W ogóle nie uczestniczy	49	1		51	109
Poglądy polityczne	Lewica	51	4	1	44	160
	Centrum	44	4	1	52	356
	Prawica	51	7	1	42	370
	Trudno powiedzieć	36	3	1	60	203

Tabela 11

		Czy w minionym roku grał(a) Pan(i) w totolotka?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		20	27	5	48	1089
Płeć	Mężczyźni	27	29	5	40	512
	Kobiety	14	26	6	55	577
Wiek	18-24 lata	13	27	7	53	160
	25-34	25	36	6	33	201
	35-44	23	32	5	39	185
	45-54	28	27	4	41	158
	55-64	21	22	5	52	196
	65 lat i więcej	9	18	4	69	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	14	22	4	60	415
	Miasto do 20 tys.	19	24	7	49	147
	20-100 tys.	24	32	8	37	209
	101-500 tys.	23	32	7	38	173
	501 tys. i więcej mieszk.	28	32	3	38	146
Wykształcenie	Podstawowe	8	19	5	68	293
	Zasadnicze zawodowe	20	28	3	49	274
	Średnie	27	29	7	37	369
	Wyższe	25	35	6	34	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	32	27	5	36	80
	Średni personel, technicy	27	40	6	27	31
	Pracownicy adm.-biurowi	26	42	6	26	87
	Pracownicy usług	26	36	10	28	52
	Robotnicy wykwalifikowani	31	26	4	40	152
	Robotnicy niewykwalifik.	13	27	6	54	62
	Rolnicy	13	18	2	67	58
Pracujący na własny rach.	38	23	8	31	33	
Bierni zawodowo	Renciści	14	20	8	58	76
	Emeryci	13	18	3	66	225
	Uczniowie i studenci	8	28	9	54	109
	Bezrobotni	23	32	3	43	65
	Gospodynie domowe i inni	12	41	7	40	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	32	30	6	32	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	24	37	10	29	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	31	4	36	224
	prywatnym gosp. rolnym	14	17	8	61	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	16	26	6	53	257
	501-750	16	24	7	53	192
	751-1000	19	24	5	52	195
	1001-1500	25	32	3	40	183
	Powyżej 1500 zł	20	33	5	42	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	23	5	59	234
	Średnie	19	26	6	49	413
	Dobre	24	31	5	41	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	13	20	8	59	54
	Raz w tygodniu	19	25	5	52	544
	1-2 razy w miesiącu	19	31	8	42	179
	Kilka razy w roku	24	33	6	38	202
	W ogóle nie uczestniczy	22	24	3	50	109
Poglądy polityczne	Lewica	27	29	3	41	160
	Centrum	19	25	5	50	356
	Prawica	21	30	6	44	370
	Trudno powiedzieć	14	24	7	56	203

Tabela 12

		Czy w minionym roku kupił(a) Pan(i) coś atrakcyjnego, nieplanowanego?				Liczba osób
		Tak, wiele razy %	Tak, kilka razy %	Tylko raz %	Nie %	
Ogółem		8	26	18	48	1089
Płeć	Mężczyźni	6	23	22	49	512
	Kobiety	9	30	14	47	577
Wiek	18-24 lata	14	43	18	25	160
	25-34	13	37	21	29	201
	35-44	11	30	25	33	185
	45-54	4	29	20	47	158
	55-64	3	16	12	69	196
	65 lat i więcej	1	7	10	81	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	5	23	19	53	415
	Miasto do 20 tys.	4	25	15	55	147
	20-100 tys.	11	27	18	44	209
	101-500 tys.	9	30	20	42	173
	501 tys. i więcej mieszk.	13	35	14	39	146
Wykształcenie	Podstawowe	5	15	16	64	293
	Zasadnicze zawodowe	6	17	18	59	274
	Średnie	7	35	19	39	369
	Wyższe	17	47	16	20	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	21	45	12	21	80
	Średni personel, technicy	10	45	6	39	31
	Pracownicy adm.-biurowi	10	49	21	20	87
	Pracownicy usług	13	34	17	36	52
	Robotnicy wykwalifikowani	6	26	28	40	152
	Robotnicy niewykwalifik.	5	18	18	58	62
	Rolnicy	2	17	19	61	58
	Pracujący na własny rach.	16	27	34	23	33
Bierni zawodowo	Renciści	3	10	7	80	76
	Emeryci	2	11	12	75	225
	Uczniowie i studenci	14	42	22	22	109
	Bezrobotni	3	19	17	61	65
	Gospodynie domowe i inni	12	34	16	38	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	10	36	22	32	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10	41	17	33	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	14	34	24	28	224
	prywatnym gosp. rolnym	2	20	19	59	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	5	22	18	56	257
	501-750	4	24	20	52	192
	751-1000	10	23	12	55	195
	1001-1500	8	26	19	47	183
	Powyżej 1500 zł	12	40	20	28	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	14	15	69	234
	Średnie	4	23	19	54	413
	Dobre	15	37	17	31	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	22	19	54	54
	Raz w tygodniu	7	25	19	49	544
	1-2 razy w miesiącu	5	27	21	48	179
	Kilka razy w roku	8	30	17	45	202
	W ogóle nie uczestniczy	15	28	9	47	109
Poglądy polityczne	Lewica	7	29	23	41	160
	Centrum	6	26	19	50	356
	Prawica	9	29	18	45	370
	Trudno powiedzieć	9	22	12	56	203

Tabela 13

		Czy w minionym roku był(a) Pan(i) na imprezie sportowej?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		9	19	9	63	1089
Płeć	Mężczyźni	15	25	10	50	512
	Kobiety	3	14	8	75	577
Wiek	18-24 lata	18	25	15	42	160
	25-34	7	22	14	57	201
	35-44	7	30	9	53	185
	45-54	13	18	6	63	158
	55-64	7	13	7	73	196
	65 lat i więcej	1	8	4	87	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	7	17	9	67	415
	Miasto do 20 tys.	10	21	11	59	147
	20-100 tys.	7	24	11	58	209
	101-500 tys.	10	19	10	61	173
	501 tys. i więcej mieszk.	11	17	6	66	146
Wykształcenie	Podstawowe	6	13	5	76	293
	Zasadnicze zawodowe	9	17	9	64	274
	Średnie	9	24	11	56	369
	Wyższe	9	24	11	55	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	15	22	15	48	80
	Średni personel, technicy	16	12	13	59	31
	Pracownicy adm.-biurowi	10	30	11	49	87
	Pracownicy usług	2	23	16	59	52
	Robotnicy wykwalifikowani	11	33	6	49	152
	Robotnicy niewykwalifik.	6	14	8	72	62
	Rolnicy	3	15	8	74	58
Pracujący na własny rach.	12	8	9	71	33	
Bierni zawodowo	Renciści	3	11	3	83	76
	Emeryci	3	10	6	81	225
	Uczniowie i studenci	20	27	11	41	109
	Bezrobotni	8	19	9	64	65
	Gospodynie domowe i inni	5	12	15	68	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	10	22	13	55	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	15	29	11	45	88
	sekt. prywat. poza rolnict.	10	26	9	55	224
	prywatnym gosp. rolnym	3	10	10	76	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	7	19	8	65	257
	501-750	7	17	9	66	192
	751-1000	5	19	8	67	195
	1001-1500	10	22	7	60	183
	Powyżej 1500 zł	15	18	8	59	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	5	10	6	79	234
	Średnie	6	20	9	65	413
	Dobre	13	23	11	53	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	23	9	65	54
	Raz w tygodniu	9	18	11	62	544
	1-2 razy w miesiącu	7	18	10	65	179
	Kilka razy w roku	8	23	6	63	202
	W ogóle nie uczestniczy	12	18	5	65	109
Poglądy polityczne	Lewica	12	21	10	57	160
	Centrum	9	21	11	59	356
	Prawica	9	22	7	62	370
	Trudno powiedzieć	4	11	8	77	203

Tabela 14

		Czy w minionym roku był(a) Pan(i) za granicą?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		3	12	15	70	1089
Płeć	Mężczyźni	5	16	15	64	512
	Kobiety	2	8	16	74	577
Wiek	18-24 lata	3	10	22	65	160
	25-34	4	17	18	61	201
	35-44	7	15	19	59	185
	45-54	1	13	14	72	158
	55-64	1	11	13	74	196
	65 lat i więcej	2	4	7	87	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	9	9	79	415
	Miasto do 20 tys.	5	12	12	72	147
	20-100 tys.	2	15	11	72	209
	101-500 tys.	4	13	24	59	173
	501 tys. i więcej mieszk.	3	17	31	50	146
Wykształcenie	Podstawowe	2	5	9	84	293
	Zasadnicze zawodowe	3	10	14	73	274
	Średnie	4	13	17	65	369
	Wyższe	4	26	25	45	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	11	25	28	35	80
	Średni personel, technicy	2	16	13	69	31
	Pracownicy adm.-biurowi	1	19	23	57	87
	Pracownicy usług	1	13	23	63	52
	Robotnicy wykwalifikowani	9	13	9	69	152
	Robotnicy niewykwalifik.	1	7	18	73	62
	Rolnicy		6	8	86	58
Pracujący na własny rach.	3	21	23	53	33	
Bierni zawodowo	Renciści	1	3	7	89	76
	Emeryci	0	7	8	84	225
	Uczniowie i studenci	5	10	28	57	109
	Bezrobotni	1	21	12	66	65
	Gospodynie domowe i inni	1	6	14	78	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3	21	20	57	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	4	20	20	57	88
	sekt. prywat. poza rolnict.	8	15	19	58	224
	prywatnym gosp. rolnym		10	7	83	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	3	6	9	82	257
	501-750	2	9	13	76	192
	751-1000	3	13	12	72	195
	1001-1500	2	15	17	66	183
	Powyżej 1500 zł	11	23	27	39	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	6	7	86	234
	Średnie	1	10	13	76	413
	Dobre	7	17	22	54	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	6	13	4	76	54
	Raz w tygodniu	4	10	13	73	544
	1-2 razy w miesiącu	2	12	18	68	179
	Kilka razy w roku	2	13	21	64	202
W ogóle nie uczestniczy	4	18	17	61	109	
Poglądy polityczne	Lewica	3	15	16	66	160
	Centrum	2	10	16	72	356
	Prawica	4	15	16	64	370
	Trudno powiedzieć	4	8	11	76	203

Tabela 15

		Czy w minionym roku pożyczył(a) Pan(i) pieniądze od znajomych?				Liczba osób
		Tak, wiele razy %	Tak, kilka razy %	Tylko raz %	Nie %	
Ogółem		4	16	7	73	1089
Płeć	Mężczyźni	6	17	7	70	512
	Kobiety	3	14	7	76	577
Wiek	18-24 lata	3	25	7	65	160
	25-34	6	17	11	67	201
	35-44	6	17	10	67	185
	45-54	4	15	3	78	158
	55-64	5	14	6	75	196
	65 lat i więcej	1	7	4	87	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	17	6	73	415
	Miasto do 20 tys.	3	18	6	73	147
	20-100 tys.	5	13	9	74	209
	101-500 tys.	4	15	5	76	173
	501 tys. i więcej mieszk.	7	15	9	70	146
Wykształcenie	Podstawowe	5	18	8	70	293
	Zasadnicze zawodowe	6	18	5	70	274
	Średnie	3	15	8	74	369
	Wyższe	1	10	5	83	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	9	4	84	80
	Średni personel, technicy		8	5	88	31
	Pracownicy adm.-biurowi	3	8	7	81	87
	Pracownicy usług	7	18	13	61	52
	Robotnicy wykwalifikowani	4	15	7	73	152
	Robotnicy niewykwalifik.	10	30	12	49	62
	Rolnicy		14	8	78	58
Pracujący na własny rach.		13	7	80	33	
Bierni zawodowo	Renciści	7	19		73	76
	Emeryci	3	9	5	84	225
	Uczniowie i studenci	2	23	4	71	109
	Bezrobotni	12	30	12	46	65
	Gospodynie domowe i inni	7	20	13	59	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	4	13	5	78	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3	15	9	72	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	4	17	8	70	224
	prywatnym gosp. rolnym		18	11	70	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	8	22	6	65	257
	501-750	5	19	11	65	192
	751-1000	4	15	4	77	195
	1001-1500	2	11	7	80	183
	Powyżej 1500 zł		12	5	83	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	24	7	58	234
	Średnie	3	17	7	74	413
	Dobre	3	10	7	80	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	15	8	74	54
	Raz w tygodniu	2	12	7	78	544
	1-2 razy w miesiącu	6	23	8	63	179
	Kilka razy w roku	6	18	7	69	202
	W ogóle nie uczestniczy	7	17	5	70	109
Poglądy polityczne	Lewica	5	16	9	71	160
	Centrum	6	16	6	72	356
	Prawica	2	14	8	76	370
	Trudno powiedzieć	4	19	5	71	203

Tabela 16

		Czy w minionym roku nie czuł(a) się Pan(i) bezpiecznie na ulicy?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		10	18	5	67	1089
Płeć	Mężczyźni	7	17	3	72	512
	Kobiety	12	19	6	63	577
Wiek	18-24 lata	10	22	7	60	160
	25-34	8	22	6	64	201
	35-44	6	20	3	71	185
	45-54	10	17	4	68	158
	55-64	13	14	3	70	196
	65 lat i więcej	10	14	5	70	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	8	14	4	74	415
	Miasto do 20 tys.	8	22	4	66	147
	20-100 tys.	9	17	5	68	209
	101-500 tys.	9	22	5	65	173
	501 tys. i więcej mieszk.	18	25	6	51	146
Wykształcenie	Podstawowe	8	12	3	77	293
	Zasadnicze zawodowe	10	19	2	69	274
	Średnie	11	22	8	59	369
	Wyższe	11	19	4	66	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	8	11	2	79	80
	Średni personel, technicy	21	5		74	31
	Pracownicy adm.-biurowi	11	26	9	54	87
	Pracownicy usług	9	27	4	59	52
	Robotnicy wykwalifikowani	13	19	4	64	152
	Robotnicy niewykwalifik.	5	11	8	76	62
	Rolnicy	4	13	2	80	58
Pracujący na własny rach.	6	15	7	71	33	
Bierni zawodowo	Renciści	5	12	4	78	76
	Emeryci	12	16	4	68	225
	Uczniowie i studenci	11	21	9	60	109
	Bezrobotni	9	22	1	68	65
	Gospodynie domowe i inni	5	33	3	58	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	11	20	4	66	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	7	14	7	72	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	13	22	3	62	224
	prywatnym gosp. rolnym	8	15	3	74	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	8	21	3	68	257
	501-750	10	19	5	66	192
	751-1000	9	14	6	71	195
	1001-1500	12	17	4	67	183
	Powyżej 1500 zł	11	19	6	64	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	15	5	69	234
	Średnie	9	20	5	66	413
	Dobre	9	19	4	67	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	8	25	2	65	54
	Raz w tygodniu	7	17	5	71	544
	1-2 razy w miesiącu	11	18	7	65	179
	Kilka razy w roku	13	20	4	63	202
	W ogóle nie uczestniczy	15	20	4	61	109
Poglądy polityczne	Lewica	13	21	5	61	160
	Centrum	10	15	5	70	356
	Prawica	9	19	4	68	370
	Trudno powiedzieć	9	19	6	66	203